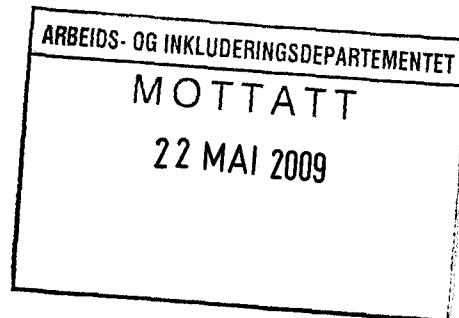

UTLENDINGSNEMNDA
UNE

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Innvandringsavdelingen
Postboks 8019 Dep.
0030 Oslo

Deres ref:
200901648-/KEAB

Vår ref:
08/1015 kla

Dato
14.05.2009

Høring – Ny utlendingsforskrift kapitlene 4, 17, 18 og 20

Vi viser til departementets brev av 23.03.2009. Vi har tidligere gitt merknader under foreleggelsen, og forutsetter at departementet vil se hen til disse også i det gjenstående forskriftsarbeidet. Vi har videre følgende kommentarer til forslaget til aktuelle deler av ny utlendingsforskrift:

Kapittel 4 Kontroll med inn- og utreise mv.

Kapittel 4 berører i liten grad saksbehandlingen i UNE, og vi har kun noen merknader til korrekturen.

Overskriften i § 4-3 er ikke skrevet i kursiv. I § 4-3 første ledd bokstav c) må "dett" endres til "det".

I § 4-4 siste setning bør komma strykes.

I § 4-10 skal henvisningen til § 4-20 være med bindestrek (ikke punktum).

I § 4-15 skal "cruiceskip" endres til "cruiseskip". I annet ledd mangler en "e" i "utreis_kontrollen".

Kapittel 17 Saksbehandlingen

§ 17-2 Asylintervju

Til § 17-2 fjerde ledd gjør vi oppmerksom på at falsk forklaring i et asylintervju også kan rammes av straffeloven § 166.

§ 17-3 Høring av barn

Etter siste ledd skal barnets syn "tillegges vekt i samsvar med barnets alder og modenhet, jf. forvaltningsloven § 17 første ledd". Forvaltningslovens bestemmelse gjelder der mindreårige er part. Departementet understreker i høringsbrevet s. 25 femte avsnitt at "...bestemmelsen ikke innebærer at barnets synspunkter i seg selv vil være avgjørende for utfallet av saken. I mange sammenhenger oppstiller også loven og forskriften klare vilkår som må være oppfylt før en tillatelse etter loven kan innvilges." Informasjonshensyn kan tale for å la denne presiseringen også komme til uttrykk i forskriftsteksten.

UTLENDINGSNEMNDA

Besøksadresse: Stenersgata 1 B/C
Postboks 8165 Dep. 0034 Oslo

Tlf: 21 08 50 00 Faks: 21 08 50 01
Internett: <http://www.une.no>

Org.nr: 9820 19095
Bank: 7694.05.02302

§ 17-5 Tilbud om samtale med barn i saker om familieinnvandring

Vi foreslår at "Tilbud om" strykes fra overskriften, slik at denne blir: "Samtale med barn i saker om familieinnvandring". Det vises til at det fremkommer av første ledd at barn som hovedregel skal gis anledning til å uttale seg. Formålet med samtalen er ikke spesifisert i bestemmelsen. Formålet med samtalen kan ha betydning for hvordan den gjennomføres og hva som bør kartlegges, og bør derfor vurderes inntatt i bestemmelsen. Begrepet "tilbud" kan gi inntrykk av at samtalen er et servicetiltak overfor barnet, mens formålet også vil være å bidra til sakens opplysning, jf. høringsbrevet s. 28.

Kulepunktene i § 17-5 første ledd gjelder dels barn som søker, og dels barn som referanseperson. En alternativ systematikk vil være å ta utgangspunkt i hvem som er søker også i de to siste kulepunktene.

§ 17-6 Varslingsplikt til barneverntjenesten

Vi foreslår at overskriften endres til "Plikt til å varsle barneverntjenesten".

Det sentrale spørsmål er, slik vi ser det, i hvilke tilfeller varslingspliktsbestemmelsen kommer til anvendelse. Her ser vi et behov for tydeliggjøring og økt bevissthet. I utlendingssaker vil det for eksempel kunne foreligge informasjon som tilsier en mangelfull omsorgssituasjon, for eksempel knyttet til foreldrenes psykiske helsetilstand. Vurderingen av om vilkårene i varslingspliktsregelen er oppfylt kan i slike tilfeller by på tvil.

I en rekke saker må utlendingsmyndighetene vurdere den fremtidige risikoen for bl.a. tvangsekteskap, æresrelatert vold og kjønnslemlestelse ved retur til hjemlandet. I sistnevnte type saker har UNE i flere tilfeller gitt asyl eller oppholdstillatelse fordi risikoen for kjønnslemlestelse ved retur til hjemlandet har vært reell. I disse tilfellene er barnet ofte i riket sammen med foreldrene, og foreldrene gis også tillatelse til opphold.

I noen tilfeller kan utlendingsmyndighetene være i tvil om foreldrenes evne og vilje til å sikre barna mot kjønnslemlestelse selv om familien gis opphold i Norge. Risikoen for barnet er ikke nødvendigvis nærliggende og umiddelbart forestående, men kan være en perifer risiko som kan tenkes å manifestere seg i løpet av barnets oppvekst. Vilråene i varslingspliktsbestemmelsen er at et barn "blir" mishandlet mv., ikke at det kan foreligge en viss fremtidig mulighet.

I regjeringens handlingsplan mot kjønnslemlestelse s. 12 pkt. 4 står det bl.a. at "Kjønnslemlestelse anses som alvorlig omsorgssvikt. En begrunnet bekymring eller mistanke om at et barn kan bli utsatt for kjønnslemlestelse skal derfor alltid meldes til barneverntjenesten. I tillegg vil det etter en konkret vurdering kunne være meldeplikt også der kjønnslemlestelsen allerede er utført." Denne uttalelsen kan synes noe kategorisk sett i lys av vilråene i varslingspliktsbestemmelsen. Betydningen av varslingsplikten bør klargjøres mht. situasjoner hvor barnet kan løpe en større eller mindre risiko for kjønnslemlestelse i løpet av oppveksten, kanskje først noen år etter at oppholdstillatelse er blitt gitt. Dersom målet er at varslingsplikten skal praktiseres i tråd med uttalelsen i regjeringens handlingsplan, kan et alternativ være å innta en varslingspliktsbestemmelse i utlendingsforskriften som er mer i samsvar med den refererte uttalelsen.

Den foreslåtte bestemmelsen bør uansett gjennomgås språklig, bl.a. synes komma unødvendig etter "utlendingsmyndighetene", og "alle" som overflødig foran "ansatte i asylmottak".

§ 17-7 Utlendingens opplysningsplikt etter lovens § 83 annet ledd

Vi foreslår at departementet ser nærmere på utformingen av tredje ledd. Etter forslaget er bestemmelsen tungt formulert med fire komma i første setning.

§ 17-8 Utlevering av opplysninger fra politiet i saker som gjelder familieinnvandring

Vi foreslår at "vesentlig" sløyfes i § 17-8 første ledd siste setning, slik at politiet kan gi opplysninger som må antas å være av betydning for vurderingen etter loven § 40 femte ledd eller § 48, jf. også at dette kriteriet vil samsvare med lovens § 85 annet ledd.

Departementet har i høringsbrevet s. 36 tredje avsnitt skrevet at i den grad opplysninger om referansepersonensandel skal gis til søkeren i en sak hvor tillatelse gis, er det hensiktsmessig at dette skjer gjennom et vedlegg til vedtaket. Denne saksbehandlingsregelen fremkommer imidlertid ikke av forslag til forskrift § 17-8 tredje ledd.

Formuleringen av § 17-8 femte ledd bør vurderes nærmere. Bestemmelsen er knyttet til lovens § 85, jf. lovens §§ 40 femte ledd og 48, og ikke "alle typer saker hvor det ikke er besluttet unntak". Vi er videre i tvil om hvilke saker etter §§ 40 femte ledd og 48 hvor unntak vil være aktuelt.

§ 17-9 Utlevering av opplysninger fra politiet i saker om visum

Vi foreslår at "vesentlig" sløyfes i § 17-9 første ledd siste setning, slik at politiet kan gi opplysninger som må antas å være av betydning for å vurdere om visum skal nektes, jf. også at dette kriteriet vil samsvare med lovens § 86 første ledd.

Etter § 17-9 tredje ledd skal ikke opplysninger om referansepersonensandel formidles videre til søkeren i saker hvor visum gis. Bestemmelsen er ikke til hinder for at UDI viser til referansepersonensandel i et vedtak der visum ikke gis. Dersom vedtaket påklages og UNE senere gir visum, vil utlendingen være kjent med vandelsopplysningene. For øvrig vil vi ikke utelukke at visum kan bli gitt i spesielle tilfelle til tross for relevante vandelsopplysninger for referansen. I så fall vil de samme hensyn som departementet har vist til i høringsbrevet s. 36 tredje avsnitt i saker om familieinnvandring, jf. ovenfor, gjøre seg gjeldende mht. utlevering av opplysninger. Dette kan tale for at § 17-9 tredje ledd formuleres samsvarende som § 17-8 tredje ledd.

§ 17-14 Fastsettelse av utreisefrist mv.

I § 17-14 annet ledd fremgår en spesifikk regel for utlendinger som er under utredning eller behandling for tuberkuløs sykdom. Høringsbrevet har ikke begrunnet hvorfor nettopp denne situasjonen bør forskriftsreguleres, mens andre sykdomstilstander eller forhold av betydning for fastsettelse av utreisefrist ikke er omhandlet i forskriften.

Kapittel 18 Behandling av fingeravtrykk mv., tvangsmidler og straff

Kapittel 18 berører i liten grad saksbehandlingen i UNE, og vi har ikke kommentarer til dette kapittelet.

Kapittel 20 – Ikrafttreden og overgangsregler

§ 20-8 Særskilt om fornyelse av tillatelse gitt etter utlendingsforskriften 1990 §§ 2-5a

Etter § 20-8 første ledd siste setning skal det tas "tilbørlig hensyn" til om det nye tillatelsesgrunnlaget vil være en videreføring av det tidligere tillatelsesgrunnlaget. Dersom bestemmelsen skal sikre at utlendinger som ville fylt vilkårene for fornyelse etter nåværende regelverk også skal få tillatelse etter nytt regelverk, vil et alternativ være å innta en presisering om dette i bestemmelsen.

I den foreslåtte § 20-3 oppheves gjeldende utlendingsforskrift med unntak av der nevnte paragrafer. Etter § 20-8 annet ledd gis likevel ytterligere deler av gjeldende forskrift forlenget gyldighet. Det kan reises spørsmål om §§ 20-3 og 20-8 er i godt samsvar.

I § 20-8 annet ledd bokstav c) må "bokstav av ut to-årsperioden" endres til "bokstav a ut to-årsperioden".

§ 20-7 Bortvisning og tilbakekall

Ordet "allerede" synes overflødig.

§ 20-14 Straffbare handlinger begått før lovens ikrafttredelse

I bestemmelsen innføres et (etter ny lov) ikke lovfestet tilleggsvilkår til gunst for gjerningspersonen om vinnings hensikt, jf. at skjerpelsen av straffebestemmelsen ikke kan komme til anvendelse på handlinger som begås før bestemmelsen trer i kraft. For øvrig har ikke departementet begrunnet den lovtekniske løsningen med et forskriftfestet tilleggsvilkår til den nye lovbestemmelsen. Et alternativ vil muligens være å avslutte bestemmelsen med: "..., jf. utlendingsloven 1988 § 47 tredje ledd bokstav a.", idet tilleggsvilkåret kan spores tilbake til denne bestemmelsen.

§ 20-15 Særregler for EØS-/EFTA-borgere og deres familiemedlemmer, jf. § 20-3

Etter første ledd første punktum gjelder oppholdstillatelse "inntil utløpet av gyldighetstiden." Etter annet punktum faller tillatelsen likevel "bort når forskriften trer i kraft". Formuleringene synes ikke overensstemmende.

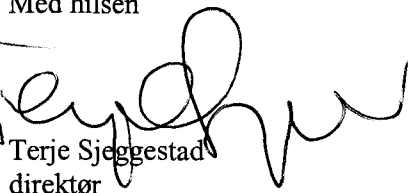
Generelt om forskriftshenvisninger

I forslaget til ny utlendingsforskrift opereres det med ulike henvisningsteknikk når en bestemmelse viser til en annen bestemmelse i forskriften. Mens for eksempel § 4-3 første ledd bokstav b, § 20-8 tredje og fjerde ledd og § 20-9 viser til "forskriftens §...", viser andre bestemmelser kun til "§", jf. for eksempel § 4-5, § 20-6 og § 20-8 annet ledd.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Vi viser til tidligere merknader under foreleggelsen idet nærværende forslag til forskriftsbestemmelser ikke tilsier en endret vurdering av økonomiske eller administrative konsekvenser.

Med hilsen

Terje Sjeggestad
direktør

Ketil Larsen
spesialrådgiver